

УДК 378.147:[37.011.3-051:811.111]:003

*НІНА ХРИСТИЧ, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
іноземної філології, перекладу та методики навчання,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі, Україна
ORCID ID 0000-0002-6839-8946
ninaxrystych@gmail.com*

*АЛЛА СЕМБРАТ, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
загальної педагогіки і педагогіки вищої школи, Університет
Григорія Сковороди в Переяславі, Україна
ORCID ID 0000-0003-2336-7203
allasembrat@ukr.net*

СИТУАТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНТЕРАКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

*NINA KHRYSTYCH, Ph.D. in Pedagogy, Associate Professor at the
Department of Foreign Philology, Translation and Teaching
Methods, Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav, Ukraine
ALLA SEMBRAT, Ph.D. in Pedagogy, Associate Professor at the
Department of General Pedagogy and Higher School Pedagogy,
Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav, Ukraine*

SITUATIONAL LEARNING AS AN INTERACTIVE TECHNOLOGY FOR DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCY OF PRESERVICE ENGLISH TEACHERS

У статті висвітлено актуальну проблему підвищення ефективності вивчення англійської мови в умовах модернізації системи вищої освіти України шляхом упровадження інноваційних освітніх технологій, зокрема ситуативного навчання. Обґрунтовано доцільність застосування цього підходу для формування англомовної комунікативної компетентності здобувачів освіти. Окреслено ключові завдання ситуативного навчання: розвиток ситуативного мислення, стимулювання мовленнєвої активності, міжособистісної взаємодії та підвищення мотивації до навчання. На основі аналізу наукових джерел охарактеризовано методологічні основи ситуативного навчання, які за своїм змістом і цілями корелюють із кейс-технологіями. Запропоновано методичні рекомендації щодо організації навчальних ситуацій, з використанням креолізованих текстів та веб-орієнтованих інструментів. Визначе-

но типи навчальних ситуацій (проблемні, уявні, рольові ігри), які сприяють розвитку практичних мовленнєвих умінь і навичок здобувачів. Акцент зроблено на створенні автентичного мовленнєвого середовища, що максимально наближене до реально-го, як важливої умови формування професійної англомовної компетентності майбутніх учителів англійської мови.

Ключові слова: комунікативна компетентність, ситуативне навчання, інтерактивна технологія, кейс-технологія, креолізований текст, майбутні учителі англійської мови.

Summary. The article examines the theoretical and methodological foundations of using situational learning as a pedagogical technology in teaching English to preservice English teachers. It emphasizes the importance of creating communicative situations that simulate real-life or professional contexts to enhance learners' speaking skills and communicative competency. The

relevance of the study is justified by the need to modernize English language teaching methods in higher education, taking into account cognitive characteristics, personal interests, and learners' motivation. Situational learning is presented as a tool for developing not only linguistic knowledge but also critical thinking, interpersonal interaction, and intercultural communication. The article outlines the requirements for designing effective learning situations and highlights the role of creolized texts and web-oriented technologies in enhancing learners' motivation and linguistic engagement. The methodological recommendations are based on the principles of the communicative approach and include a system of exercises aimed at developing situational speech, such as problem-based tasks, imaginary scenarios, and role playing. Special attention is given to the unpredictability of real-life communication and the importance of

fostering adaptability and creativity in language use. The findings may be of practical value to university instructors, methodologists, and developers of educational programs in preservice English teachers instruction.

Key words: communicative competency, situational learning, interactive technology, case-based learning, creolized text, preservice English teachers.

Мета: обґрунтувати та розробити методичні рекомендації щодо ефективного застосування ситуативного навчання у поєднанні з креолізованими текстами та web-орієнтованими технологіями з метою формування англомовної комунікативної компетентності.

Постановка проблеми в загальному вигляді. В Україні спостерігається постійний процес удосконалення процесу вивчення англійської мови шляхом упровадження інноваційних освітніх технологій. Сучасна світова методика викладання іноземних мов пропонує широкий спектр інтерактивних технологій навчання, спрямованих на підвищення ефективності опанування англійської мови. Особливої ваги набуває орієнтація на особистісні інтереси та мотивацію здобувачів, урахування їхніх когнітивних особливостей і здатності до самостійного розв'язання навчальних і життєвих проблем. Вирішенню цього питання сприяє ситуативне навчання, метою якого є формування і розвиток у здобувачів освіти здатності ефективно використовувати мовні знання і навички в реальних або змодельованих життєвих ситуаціях, максимально наближених до автентичного мовленнєвого середовища. Відповідно до мети, вирішуються проблеми розвитку комунікативної компетентності здобувачів, активізації мовленнєвої діяльності через використання автентичних чи наближених до реальності комунікативних завдань, залучення до міжособистісної взаємодії, підвищення мотивації до навчання мови завдяки практичному спрямуванню та бажанню набувати знання протягом життя.

Аналіз досліджень і публікацій. У нашому дослідженні під поняттям

"технологія навчання" розуміємо, услід за В. Кременем, "...освоєння певним шляхом конкретного навчального матеріалу в межах предмета, теми чи питання" (*Кремень, 2006*). Учені сходяться на думці, що інтерактивні технології це такий спосіб організації навчально-пізнавальної діяльності, за якого здобувачі освіти, працюючи у складі малої групи, вступають в активну взаємодію та здійснюють взаємну підтримку (*Майєр, 2017; Морозова, 2022*). Інтерактивні технології навчання актуально розглядати у площині формування комунікативної, соціокультурної та цифрової компетентності (*Вакулук, 2017; Кміть, 2023; Овчарук, 2019; Сембрат, 2021; Svyrydiuk, Bodyk, Kalinina, Prokopchuk, and Khrystych, 2024*).

У проаналізованих наукових джерелах зазначається, що ситуативне навчання сприяє розвитку комунікативних умінь і навичок (*Кожушко, 2022*), встановленню емоційного контакту між учасниками мовленнєвої взаємодії, формуванню мовленнєвої реакції і здатності самостійно планувати мовленнєві дії (*Khrystych, 2025*). Окрім того, підкреслюється роль ситуативного навчання у розвитку спеціальних мисленнєвих навичок (*Іванова, Коршечко, Дягілева, 2021*), а також у формуванні готовності й здатності самостійно приймати рішення в різних комунікативних ситуаціях (*Горошкін, 2021; Шпак, 2020*).

У методичному сенсі термін "технологія ситуативного навчання" збігається з поняттям "кейс-технологія", адже їх мета і результати навчання однакові: створення сприятливого навчального середовища, що забезпечує активну міжособистісну взаємодію, розвиток критичного мислення та формування іншомовної комунікативної компетентності здобувачів. Зазначені технології мають комунікативний, проблемно-орієнтований та особистісно-орієнтований зміст характер (*Горошкін, 2021; Міщук, Юшак, 2021; Подосиннікова, 2012; Христич, Склярєнко, 2021*).

О. Старинець розглядає ситуативне навчання як ефективний засіб

формування іншомовної комунікативної компетентності здобувачів, акцентуючи на необхідності створення навчальних ситуацій, максимально наближених до реальних умов спілкування, що сприяє розвитку мовленнєвої активності, критичного мислення та вміння застосовувати мовні знання у практичній діяльності (*Старинець, 2016*), у той час, коли С. Кожушко, описуючи кейс-технології, зазначає також про необхідність створення навчальних ситуацій на практичних заняттях англійської мови, що можуть відбуватися у реальному житті (*Кожушко, 2022*). Теж саме спостерігається і в зарубіжній методичці навчання іноземних мов. J. Richards розглядає ситуативний підхід як один з ключових складових комунікативного навчання іноземної мови (Communicative Language Teaching, CLT). Учений наголошує на важливості контексту, актуальності тем і значущості для здобувачів, що допомагає розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності та формуванню комунікативної компетентності (*Richards, 2006*). W. Littlewood зазначає, що ситуативний підхід передбачає створення навчальних ситуацій, які відтворюють реальні умови спілкування, що стимулюють природне використання мови (*Littlewood, 2004*). M. Tomey називає ситуативний підхід кейсом (case), а сам процес навчання – "learning with cases" (*Tomey, 2003*).

Попри розбіжності в методичних термінах, українські та зарубіжні вчені наголошують на ролі навчальних ситуацій, що моделюють реальні комунікативні обставини, для формування практичних мовленнєвих навичок і професійної компетентності майбутніх педагогів, а також вказують на переваги ситуативного підходу, зокрема, його здатність стимулювати мовну активність та адаптивність у спілкуванні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Обираючи тематику навчальної ситуації, викладачу необхідно взяти до уваги, що для успішної реалізації мети релевантною буде лише така, яка б, з одного боку, створювала дидактичні та психоемоційні умови для спонукання активної мовленнєвої діяльності, а з іншого – мо-

делувала соціальний та предметний зміст майбутньої навчальної чи виробничої діяльності здобувачів. Уявляється вірогідним, що вибір теми навчальної ситуації повинен задовольняти модель реальних подій та взаємин.

Методика організації навчальної ситуації починається з підготовчої роботи викладача, котрий повинен поставити навчальну мету, змалювати функціональну спрямованість кожної ролі, у разі потреби підготувати наочність (картинки, світлини) та спрогнозувати результат. Уважається доречним використання креолізованих текстів (реклами, брошур, буклетів, проспектів, буктрейлерів, дудлів, кардмейкінгів, коміксів, постерів, скрапбукінгів, кросенсів, фотоколажів тощо). Перелік описаних вище форм креолізованих текстів не обмежується. В епоху активного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій учасники навчального процесу створюють бріколаж, фотомонтаж, фоторобота, фотожабу, мультиекспозицію тощо. Тому застосовують такі програми, як SmileBox, CollageIt, Collagerator, Fotor, AKVIS Chameleon, Canva, PowerPoint, Photoscape, Fotor, PhotoMix Collage, Picture Collage Maker Free, Picasa, TurboCollage та інші. Ми погоджуємося з психолінгвістами (*Васьківська, Паламар, Порядченко, 2019*), що текст з паралінгвістичними компонентами цікавіший для сприймання та ефективніший для засвоєння, тому що, чим більше аналізаторів (слух, зір) беруть участь у сприйманні, тим більше шансів його запам'ятати, а інформаційно-комунікаційні технології підсилюють мотивацію учасників освітнього процесу.

Креолізовані тексти різних жанрів мають свої форми організації, вироблені науковим підходом та суспільною практикою. Зважаючи на важливість тих функцій, які виконує креолізований текст, нині актуалізується питання стосовно закономірностей створення механізмів їх структурування та способів мовного оформлення у навчальній ситуації. Якщо викладач ставить за мету формування лексичної компетентності здобу-

вачів, то вербальна частина креолізованого тексту бути важливішою, аніж невербальна. У випадку, коли викладач створює мовленнєву ситуацію для розвитку монологічного чи діалогічного мовлення, акцент ставиться на невербальній частині тексту.

Слід наголосити, що у процесі навчання мовлення за комунікативним підходом доцільно використовувати низку методичних прийомів. Серед них - організація спілкування в межах визначеного контексту або ситуації, побудова діалогів з окремих реплік, завершення та наповнення діалогу змістом, поступове складання діалогу (поетапно) або за заданою схемою чи програмою спілкування, створення діалогів за опорними сигналами, а також їхнє письмове відтворення. Особливої уваги потребує рольова гра як засіб навчання діалогічного мовлення, зокрема, у форматі інформаційного обміну, побудови та розвитку міжособистісної взаємодії на основі сценарію, а також з використанням різних ігрових елементів, таких як маніпуляція предметами, пантоміма, робота з фото, ілюстраціями, текстами та газетними матеріалами.

У процесі навчання говорінню із застосуванням мовленнєвих ситуацій викладач зазвичай надає здобувачам типові мовні кліше та визначає загальну комунікативну мету, натомість здобувачі можуть самостійно обирати шляхи її досягнення у межах запропонованого завдання. Водночас педагог здійснює контроль за діяльністю здобувачів, оцінюючи не лише результат, а і здатність творчо реалізовувати поставлену мету.

Формування навичок ситуативного мовлення передбачає виконання здобувачами відповідних вправ, серед яких: проблемні ситуації; уявні ситуації; ситуації на доповнення; рольові ігри.

Основні вимоги до розробки методики створення навчальних ситуацій у вивченні англійської мови представлені у *табл. 1*.

Варто враховувати, що ситуативне мовлення нерідко має непередбачуваний характер (наприклад, виникнення труднощів у розумінні,

конфліктні ситуації тощо), тому будь-яка навчальна комунікативна ситуація може трансформуватися у проблемну. Такі ситуації виникають через розбіжності в поглядах на певні події, явища чи факти, або через нестачу фонових знань, які формуються в результаті життєвого чи навчального досвіду. Хоча подібні проблемні ситуації можуть ускладнювати процес комунікації, вони водночас мають значний позитивний потенціал, оскільки стимулюють мовленнєву активність, активізують когнітивну сферу та сприяють розвитку креативного мислення здобувачів. Розглянемо деякі види навчальних ситуацій.

Уявні ситуації. Уявні ситуації, з психологічної точки зору, розвивають у здобувачів уяву. З лінгвістичного боку, потребують уживання модальних дієслів (can, could, may, might, must, shall, should, will, would; напівмодальних дієслів (dare, need, ought to, used to); модальних ідіом (had better, would rather; напівдопоміжних дієслів (have to, be about to, be able to, be apt to, be willing to, be due to); катенативів (appear to, happen to, seem to, manage to, , go on); модальних слів (evidently, certainly, surely, probably, surely, happily/unhappily); вільних словосполучень типу I think, I suppose, I believe, I guess, I mind.

Рольові ігри. Як і інші різновиди дидактичних ігор, виступають ефективним засобом створення сприятливого середовища для англомовної комунікації. Адаптація поняття "дидактична гра" до умов навчання англійської мови передбачає її використання переважно в межах комунікативного підходу, що найбільш повно розкриває потенціал цього виду навчальної діяльності. Гра задовольняє низку фундаментальних потреб особистості, актуальних навіть у дорослому віці: це можливість реалізувати творчий підхід до вирішення завдань, продемонструвати нестандартне мислення, проявити індивідуальність, оцінити власні можливості у спільній діяльності, знайти своє місце в соціумі та отримати інтелектуальне задоволення. З одного боку, гра є формою розваги, що виконується заради інтересу й задоволення, а отже,

Таблиця 1

Основні вимоги до розробки методики створення навчальних ситуацій у вивченні англійської мови

№	Вимога	Опис
1	Комунікативна спрямованість	Ситуації мають бути орієнтовані на реальне мовленнєве спілкування, що імітує повсякденні або професійні контексти
2	Актуальність та мотиваційна цінність	Ситуації повинні бути цікавими, значущими, відповідати віковим та інтересам здобувачів
3	Контекстуальність	Мовні завдання мають бути вмотивовані конкретною ситуацією, що відображає певний соціальний або культурний контекст
4	Інтеграція мовленнєвих навичок	Навчальні ситуації мають забезпечувати розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності: говоріння, аудіювання, читання, письма
5	Рівень складності	Завдання повинні відповідати рівню володіння мовою здобувачів та поступово ускладнюватися.
6	Наявність комунікативної проблеми	Ситуація має містити проблему або мету, яка спонукає до обміну інформацією
7	Інтерактивність	Ситуації повинні заохочувати до взаємодії між здобувачами (робота в парах, групах)
8	Можливість для креативного самовираження	Здобувачі мають мати змогу висловлювати власні думки, почуття, ідеї
9	Опора на міжкультурну компетентність	Завдання мають сприяти ознайомленню з культурою англomовних країн і порівнянню з рідною культурою
10	Залучення web-орієнтованих технологій (за потреби)	Використання цифрових інструментів для моделювання автентичних ситуацій та забезпечення інтерактивності

може розглядатися як розважальний компонент навчального процесу. З іншого - слугує ефективним засобом передачі знань, що надає їй статусу однієї з форм навчання. У процесі використання гри як засобу засвоєння нових знань, умінь і навичок педагог надає їй дидактичного змісту, у результаті чого гра розважального характеру трансформується в дидактичну гру з чітко визначеною навчальною метою. Така діяльність стимулює учасників до нестандартного, креативного мислення та сприяє

формуванню інтелектуальної активності, необхідної для успішного мовленнєвого розвитку.

У процесі реалізації освітньої мети через створення мовленнєвих ситуацій важливу роль відіграє також виховна складова. Виховання здобувачів здійснюється, зокрема, через формування їх особистісного ставлення до культури англomовних країн, що виявляється у прагненні глибше пізнати культурні особливості народу через вивчення мови. У процесі опанування англійської мови здобу-

вач не лише набуває комунікативних умінь, прийнятих у сучасному глобалізованому суспільстві, а й засвоює загальнолюдські цінності, усвідомлює значення високого рівня володіння англійською, а також іншими мовами (*translanguaging*) (Kucukali, 2023). Усі ці чинники сприяють формуванню важливих особистісних рис, серед яких: толерантне ставлення до інших культур, позитивне мислення, наполегливість, здатність до саморефлексії і прагнення до особистісного зростання.

Рис. 1. Кадр із серіалу "Friends" для мовленнєвої ситуації на тему "Friendship"

Опис ситуації взаємин. У ситуаціях взаємин здобувачі висловлюють свої думки, погляди щодо певного явища чи події. Це відбувається при вивченні тем "Life in future", "My future", "Friendship" та інших тем соціально-побутової сфери спілкування. Так, наприклад, для вивчення теми "Friendship" пропонується кадр із серіалу "Friends" (Рис. 1).

Орієнтовані запитання до теми "Friendship":

1. Have you seen the film "Friends"?
2. What makes a good relationship?
3. What do you think about friendship?
4. What does a friend mean in your life?
5. Can we live without friends?
6. Do you have the best friend? Which characteristics does he/she have?
7. And you? Are you a truthful friend?
8. How often do the friends meet each other?

У мовленнєвій ситуації на тему "Friendship" здобувачі можуть вживати афоризми, приказки, прислів'я та інші тексти малої форми, наприклад: Tell me what company you keep, and I'll tell thee what thou are. Without friends no one would choose to live, though he had all other goods. What is a friend? A single soul in two bodies. Misfortune shows those who are not really friends. A friend to all is a friend to none. Friendship is a single soul dwellings in two bodies. Misfortune

shows those who are not really friends. Friends never make assumptions about you.

Для інтеграції навчального предмета "Англійська мова" з предметами "Світова література" та "Філософія" слід заохочувати здобувачів до цитування

відомих письменників і філософів. Це такі висловлювання, як: A friend is, as it were, a second self" (Cicero). A friend is a gift you give yourself. (Robert Louis Stevenson). Anybody can sympathise with the sufferings of a friend, but it requires a very fine nature to sympathise with a friend's success. (Oscar Wilde). The best mirror is an old friend. (George Herbert). I count myself in nothing else so happy. As in a soul remembering my good friends. (William Shakespeare). Except in cases of necessity, which are rare, leave your friend to learn unpleasant things from his enemies; they are ready enough to tell them. (Oliver Wendell Holmes). A friend should be a master at guessing and keeping still. (Friedrich Nietzsche). No man is useless while he has a friend. (Robert Louis Stevenson).

Порівнюючи висловлювання відомих особистостей про дружбу, ми спостерігаємо семантичний зсув цих понять у наш час. У месенджерах, найпопулярнішими з яких є "Facebook" та "Instagram", під терміном "друг" може бути будь-який користувач соціальних мереж. Зважаючи на важливість теми про дружбу, подальше обговорення цієї теми може продовжуватися поза межами навчальної аудиторії.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, ситуативне навчання у контексті вивчення англійської мови відіграє велике значення у формуванні англомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів англійської мови. Його потенціал полягає у створенні умов, що максимально наближені до

реального мовленнєвого середовища, моделюють автентичні ситуації спілкування, активізують когнітивні процеси та сприяють розвитку мовленнєвої самостійності здобувачів. Упровадження креолізованих текстів, використання web-орієнтованих технологій, інтеграція ігрових, рольових і проблемно-орієнтованих методик дозволяють створити динамічне та мотивувальне навчальне середовище, яке відповідає вимогам сучасної освітньої парадигми.

У результаті проведеного аналізу виокремлено низку методичних вимог до організації навчальних ситуацій, серед яких комунікативна спрямованість, актуальність, інтерактивність, контекстуальність, креативність, культурологічна наповненість та цифрова підтримка. Таким чином, ситуативне навчання забезпечує не лише засвоєння мовного матеріалу, а й розвиток практичних умінь ефективного спілкування в англомовному середовищі.

Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язувати з розробкою практико-орієнтованих моделей ситуативного навчання для конкретних тематичних модулів з англійської мови, а також апробацією авторських методичних розробок в умовах реального освітнього середовища. Комплексне дослідження зазначених напрямів сприятиме подальшому вдосконаленню методики навчання англійської мови в закладах вищої освіти та розробці сучасних педагогічних технологій, що відповідають викликам часу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Вакулик, І. І. (2017). Чинники формування мовної та мовленнєвої компетенцій. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*, 247, 52–57.
2. Васківська, Г., Паламар, С., Порядченко, Л. (2019). Психолінгвістичні аспекти формування культури діалогічного спілкування. *Психолінгвістика*, 26(2), 11–26. DOI: <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2019-26-2-11-26>
3. Горошкін, Ю. В. (2021). Систе-

ма мовленнєвих ситуацій у компетентнісному навчанні іноземних мов учнів 5-6 класів. *Педагогічна освіта: теорія і практика*, 30, 157–116. doi: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2021-157-166>

4. Іванова, І. Л., Коршенко, А. Є., Дягілева, Л. Д. (2021). Використання кейс-технологій у навчанні іншомовному спілкуванню. *Polish Science Journal*, 1(44), 146–152.

5. Кміть, О. В. (2023). Кейсова технологія навчання іншомовного спілкування майбутніх педагогів. *Наука і техніка сьогодні*, 7(21), 312–321. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-7\(21\)-312-321](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-7(21)-312-321)

6. Кожушко, С. П. (2022). Кейс-технологія як ефективний засіб формування професійної компетентності у майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*, 1(2), 45–54. <https://surl.li/gkznnu>

7. Кремень, В. Г. (2006). Інформаційно-комунікаційні технології в освіті і формування інформаційного суспільства. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах*, 6, 4–8.

8. Майєр, Н. (2017). Кейс-метод у методичній підготовці майбутнього викладача іноземних мов і культур. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*, 4, 134–145. URL <https://surl.li/bisjgz>

9. Міщук, І., Юшак, В. (2021). Формування іншомовної комунікативної компетентності студентів-філологів у закладах вищої освіти. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія"*, 11(79), 210–212. DOI: <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/3328>

10. Морозова, М. В. (2022). Формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів іноземної мови засобами суб'єкт-суб'єктної взаємодії. (Дис. ... докт. філософії). ДЗ "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка", Полтава.

11. Овчарук, О. В. (2019). Цифрова компетентність учителя: міжна-

родні тенденції та рамки. *Нова педагогічна думка*, 4(100), 52–55.

12. Подосиннікова, Г. І. (2012). Методична характеристика інтерактивного навчання іноземних мов. *Педагогічний процес: теорія і практика*, 3, 196–208.

13. Сембрат, А. Л. (2021). Теоретичні основи компетентнісного підходу в сучасній освіті: світовий досвід. *The scientific heritage, Global Science Center LP, Budapest, Hungary*, 68(5), 11–15.

14. Старинець, О. А. (2016). Використання методу ситуативного навчання у викладанні іноземної мови за професійним спрямуванням. *Вісник Національного авіаційного університету*, 8, 120–125.

15. Христин, Н. С., Скляренко, О. Б. (2021). Педагогічні умови формування комунікативних компетентностей майбутніх учителів іноземних мов. *Науковий збірник "Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка"*, 40, 240–250. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/40-3-39>

16. Шпак, Н. (2020). Мовленнєві ситуації як засіб формування комунікативної компетентності учнів 5–6 класів гімназії. *Іноземні мови в школах України*, 4, 12–15.

17. Khrystych, N. S. (2025). Developing Speaking Skills in University Students Using Case Technology. *Professional training of future specialists amidst modern realities*, 2, 519–554. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-522-8-51>

18. Kucukali, E. (2023). Translanguaging by a Native EFL Teacher and her Turkish Students in Writing Classes: Language Analysis of Bilingual Speech in Class Audio Recordings. *Disciplinary Academic Writing: Opportunities and Challenges*, 8, 261–280.

19. Littlewood, W. (2004). The task-based approach: Some questions and suggestions. *ELT Journal*, 58(4), 319–326.

20. Richards, J. C. (2006). *Communicative Language Teaching Today*. Cambridge University Press.

21. Svyrydiuk, V., Bodyk, O., Kalinina, L., Prokopchuk, N., Khrystych, N. (2024). The digital frontier: strategies and tools for cultivating educational-strategic competence for pre-service teachers. *ITLT*, 101, 3, 1–14. DOI: [10.33407/itlt.v101i3.5547](https://doi.org/10.33407/itlt.v101i3.5547).

22. Tomey, A. M. (2003). Learning with Cases. *J. Cont. Educ.*, 34(1), 34–38.

REFERENCES

1. Vakulyk, I. I. (2017). Chynnyky formuvannya movnoyi ta movlennyevoyi kompetencij. *Naukovyy visnyk Nacionalnogo universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannya Ukrainy*, 247, 52–57.

2. Vaskivs'ka, G., Palamar, S., Poryadchenko, L. (2019). Psycholinguistic aspects of forming a culture of dialogical communication. *Psycholinguistics*, 26(2), 11–26. DOI: <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2019-26-2-11-26>

3. Goroshkin, Yu. V. (2021). Systema movlennyevyx situacij u kompetentnisnomu navchanni inozemnyx mov uchniv 5–6 klasiv. *Pedagogichna osvita: teoriya i praktyka*, 30, 157–116. DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2021-157-166>

4. Ivanova, I. L., Korshenko, A. Ye., Dyagilyeva, L. D. (2021). Vykorystannya kejs-tekhnologij u navchanni inshomovnomu spilkuvannju. *Polish Science Journal*, 11(44), 146–152.

5. Kmit, O. V. (2023). Kejsova tekhnologiya navchannya inshomovного spilkuvannya majbutnix pedagogiv. *Nauka i tekhnika сьогодні*, 7(21), 312–321. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-7\(21\)-312-321](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-7(21)-312-321)

6. Kozhushko, S. P. (2022). Kejs-tekhnologiya yak efektyvnyj zasib formuvannya profesijnoyi kompetentnosti u majbutnix uchyteliv humanitarnyx special'nostej. *Visnyk Lugans'kogo nacional'nogo universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedagogichni nauky*, 1(2), 45–54. URL <https://surl.li/gkznnu>

7. Kremen, V. G. (2006). *Informacijno-komunikacijni tehnologiyi*

v osviti i formuvannya informacijnogo suspilstva. *Informatyka ta informacijni tehnologiyi v navchalnyx zakladax*, 6, 4–8.

8. Majyer, N. (2017). Kejs-metod u metodychnij pidgotovci majbutnogo vykladacha inozemnyh mov i kultur. *Naukovi zapysky Ternopil's'kogo nacional'nogo pedagogichnogo universytetu imeni Volody'my'ra Gnatyuka*, 4, 134–145. URL <https://surl.li/bisjgz>

9. Mishhuk, I., Yushak, V. (2021). Formuvannya inshomovnoyi komunikativnoyi kompetentnosti studentiv-filologiv u zakladax vyshhhoi osvity. *Naukovi zapysky Nacional'nogo universy'tetu "Ostroz'ka akademiya"*, 11(79), 210–212. DOI: <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/3328>

10. Morozova, M. V. (2022). Formuvannya interaktyvnoyi kompetentnosti majbutnix uchyteliv inozemnoyi movy zasobamy` sub'yekt-sub'yektnoyi vzayemodiyi. (Dys. .. dokt. filosofiyi). DZ "Lugans'ky`j nacional'ny`j universy'tet imeni Tarasa Shevchenka", Poltava.

11. Ovcharuk, O. V. (2019). Cyfrova kompetentnist` uchytelya: mizhnarodni tendenciyi ta ramky. *Nova pedagogichna dumka*, 4(100), 52–55.

12. Podosynnikova, G. I. (2012).

Metodychna xarakterystyka interaktyvnogo navchannya inozemnyx mov. *Pedagogichnyj proces: teoriya i praktyka*, 3, 196–208.

13. Sembrat, A. L. (2021). Teoretychni osnovy kompetentnisnogo pidxodu v suchasnij osviti: svitovij dosvid. *The scientific heritage, Global Science Center LP*, 68(5), 11–15.

14. Starynecz`, O. A. (2016). Vykorystannya metodu sytuatyvnogo navchannya u vykladanni inozemnoyi movy za profesijnym spryamuvannjam. *Visnyk Nacional'nogo aviacijnogo universytetu. Seriya*, 8, 120–125.

15. Khrystych, N.S., Sklyarenko, O.B. (2021). Pedagogichni umovy formuvannya komunikativnyx kompetentnostej majbutnix uchyteliv inozemnyx mov. *Naukovyj zbirny`k "Aktual'ni pytannya gumanitarnyx nauk: mizhvuzivs'kyj zbirny`k naukovyx prac` molody`x vcheny`x Drogo bycz'kogo derzhavnogo pedagogichnogo universy'tetu imeni Ivana Franka*, 40, 240–250. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/40-3-39>

16. Shpak, N. (2020). Movlennyevi sytuaciyi yak zasib formuvannya komunikativnoyi kompetentnosti uchniv 5–6 klasiv gimnaziyi. *Inozemni movy v shkolah Ukrainy*, 4, 12–15.

17. Khrystych, N. S. (2025). Developing Speaking Skills in University Students Using Case Technology. *Professional training of future specialists amidst modern realities*, 2, 519–554. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-522-8-51>

18. Kucukali, E. (2023). Translanguaging by a Native EFL Teacher and her Turkish Students in Writing Classes: Language Analysis of Bilingual Speech in Class Audio Recordings. *Disciplinary Academic Writing: Opportunities and Challenges*, 8, 261–280.

19. Littlewood, W. (2004). The task-based approach: Some questions and suggestions. *ELT Journal*, 58(4), 319–326.

20. Richards, J.C. (2006). *Communicative Language Teaching Today*. Cambridge University Press.

21. Svyrydiuk, V., Bodyk, O., Kalinina, L., Prokopchuk, N., and Khrystych, N. (2024). The digital frontier: strategies and tools for cultivating educational-strategic competence for pre-service teachers, *ITLT*, 101, 3, 1–14. DOI: 10.33407/itlt.v101i3.5547.

22. Tomey, A. M. (2003). Learning with Cases. *J. Cont. Educ*, 34(1), 34–38.

Стаття надійшла 28.05.2025 р.

